

CATALUNYA SOCIAL

Any XI. Núm. 498

Un any. 12 ptes. — Núm. solt. 25 cts.

31 gener de 1931

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 17605

L'any de la "Rerum novarum"

El dia 15 de maig pròxim farà els quaranta anys de la publicació de l'Encíclica *De conditione opificum* per l'immortal Lleó XIII.

Prou comentada ha estat l'Encíclica i prou han estat els qui han parlat d'ella sempre amb elogi. Adhuc fora del camp catòlic, quan es tracta dels assumptes socials referents a l'escola catòlica, s'acostuma a invocar la *Rerum novarum* com bandera i contingut doctrinal de tota la sociologia catòlica. Que ho diguin, sinó, les freqüents invocacions a la mateixa, fetes en les Memòries anyals publicades pel Director de l'Oficina Internacional del Treball, Mr. Thomas.

I és que el valor dels documents, com de tot en la vida, es mesura per la seva eficàcia duradora. I la *Rerum novarum*, amb tot i els quaranta anys d'ésser publicada, no solament no ha envellit gens, sinó que cada dia s'hi descobreixen nous caudals de doctrina i de ciència pràctica dins la vida social. El temps transcorregut ha vingut a proclamar l'Encíclica com el veritable Codi de la doctrina social catòlica; i jamai no serà ella prou estudiada i prou comentada per tots els qui dediquen les seves activitats a les qüestions socials. La teologia catòlica, la filosofia social i la ciència pràctica tenen en el susdit document la seva més bella ponderació. Un pregon sentit doctrinal i una efectivitat en les solucions pràctiques l'han constituït, sens dubte, en el document més important del món, no solament en el camp catòlic, sinó en tots els que li són lldants.

Sobretot els catòlics l'hem anomenada infinitat de vegades l'Encíclica. Però ¿estem ben segurs que ho hem fet amb perfecte coneixement del seu contingut? Perquè un document d'aquesta profunditat no sols deu ésser llegit, sinó constantment comentat i meditat per a trobar-hi tot allò que conté i tot allò que se'n deriva i cal derivar-ne.

Per aquesta raó, tenint en compte les necessitats cada dia més urgents en el camp social, per una banda; i tenint en compte les línies insuperables, traçades per mà experta i sens dubte il·luminada per Déu, en el meravellós document, tothom s'apresta a la solemnització dels seus quaranta anys en aquest any de gràcia de 1931.

El Vaticà ha llançat ja la seva veu; i organitza grans festes a Roma amb motiu d'aquell aniver-

sari. Crida, més a més, tots els països del món per tal que acudeixin als peus del Pare Sant per a cop-sar millor tot l'abast de les orientacions pontifi-cies en aquesta matèria; i tots els fills es dispo-sen a escoltar la veu del Pare i Pastor acudint a Roma els qui puguin i organitzant solemnitats arreu del món els qui no siguin sortosos d'anar als peus del Papa amb motiu d'aquestes solemnitats.

I aquí, és clar que no podem romandre inactius. S'anuncien cicles de conferències; es procurarà la divulgació dels ensenyaments del document d'or de la sociologia cristiana. I tots hem de col·laborar en la tasca dins la mida de les nostres forces.

Cal, però, pensar el següent: les commemoracions no es limiten a un record. Per un record el Vaticà no cridaria els fidels a Roma ni els catòlics de tot el món alçarien la seva veu amb tant d'entusiasme. Cal quelcom més que un record. Cal una eficàcia. I aquesta, a la nostra manera d'entendre, ha d'obtenir-se per dos únics camins: primer, amarant el nostre esperit amb les doctrines de l'Encíclica, i segon, acomodant les nostres obres a elles.

Les obres socials catòliques en nostra terra ¿on són, encara, en el grau necessari? El sindicalisme o organització professional catòlica ¿en quins límits de desenrotllament es troba actualment a casa nostra?

No satisfariem pas el desig del Papa si només ens limitàvem a estudiar la *Rerum novarum* i a donar conferències sobre ella. Cal quelcom més: cal que en practiquem els seus ensenyaments. I en aquest punt sí que la tasca pot ésser fecunda, tan lluny com estem de la seva doctrina!

Una commemoració platònica significaria ben poc, i segurament no obeiria els desigs de l'Església. Cal quelcom més; cal pensar en aquella doctrina; no s'ha escrit per a restar en el document i per un plaer dels savis, sinó com a medicina de molts malalts i com a remei de moltes nafres que pateix la societat nostra. Tol el que no sigui això, serà tasca inútil, lleugera, superficial, i de la qual l'esperit restarà absolutament absent.

Preparem-nos, doncs, amb obres: única manera digna de la gran commemoració que s'acosta.

Mossèn Tomàs

PER JORDI ARNAU

I

Quan jo era petitot, anem, vull dir quan tenia dotze o tretze anys, el meu millor amic era el rector del meu poble, mossèn Tomàs. Jo li feia d'escolà major, com si diguéssim de mestre de cerimònies a l'Església i de vailet a la rectoria portant-li l'aigua freda de la *Font del Tudó* que rajava allà baix prop del torrent que en diem de la *Guilla*, i el cistell quan ell i jo anàvem a cercar bolets pels boscos de la rodalia. I ell m'ho pagava bé tot això, vaja si m'ho pagava bé, amb les coses que em contava de la guerra dels carlins, que eren els seus, dels esglais que li havien donat els lladres a l'acabament de la guerra, de la seva vida de pagès allà a la bonica caseta on vivia amb sos pares i germans en una masia pobreta del Lluçanès. La veritat! A mi prou m'agradava que les narracions fossin ben esglaiadores, mes em passava que després a la nit vinent tenia uns somnis esgarrifosos que em feien llevar amb els cabells de punta; encara, però, disputava més quan se les havia de la seva vida de pagès i dels encontres que havia passat en els seus estudis i en la seva vocació sacerdotal.

Un dia de ja fa més de cinquanta anys havíem anat tots dos a la *Pineda Gran*, jo amb el cistell, desitjós de curullar-lo de rovellons, peus de rata, rossinyols, o del que fos, i ell amb l'escopeta, esperançat de fer caure qualche tudó que se li posés a tret. Voleu més pega! Devia ésser encara poc avençada la saó, que no poguérem haver ni una cosa ni una altra i, cansats de remenar brucs i boixos i galcerans i d'esperar amagats a la barraca de la parada, resolguérem asseure'ns una estona damunt una tofa d'herba verda per esperar migdia. Jo era garlaire i vaig començar el primer:

— Mossèn Tomàs, ¿com va ésser que vàreu tirar per capellà?

— Ja t'ho diré, menut. A casa érem tres germans amb tota una rastellera de germanes, totes més grans que els nois. Tots plegats, vuit, i posa-hi encara el pare, la mare, una tia i l'avi. El gran era l'hereu dels quatre terrossos que teníem a la masia del pare. El petit, ja de menut, menut, deia que volia anar a Amèrica, i, com que un havia d'ésser capellà, tot seguit vaig entendre que havia d'ésser jo. Aquí ho tens; ves si n'és de senzilla la cosa. Oh! i el senyor rector del poble ho trobava bé i parlant d'això hi feia: "Com que sí! I què voleu que sigui en Tomaset sinó capellà. D'una hora lluny es veu que és fet per això; mireu-li sinó la coroneta del cap que ben posada que la té."

"Què et pensaves tu que Déu Nostre Senyor els envia un àngel per avisar-los als que han d'ésser capellans? No, senyor, no. Fa venir les coses de manera que elles li parlen a l'ànima i li ensenyen la vocació. Ei! Amb mi al menys així es va portar. Potser perquè si m'ho hagués dit d'altra manera no l'hauria entès. *Spiritus ubi vult spirat*."

"I vet aquí que de menut, menut, la mare ja em deia: "Quan seràs capellà farem tal i tal... Quan cantaràs missa farem padrí al senyor del Castell i

et farà el sermó un canonge de la Seu de Vich..." i coses així per l'estil.

"Ja et dic jo, Jordiet, que la meua vocació va trobar algun entrebanc, com veuràs; mes jo mai no vaig dubtar d'ella. Però això no fa *ad rem*."

"Va passar, doncs, que no tenia encara vuit anys que el senyor rector ja em feia aprendre llatí, i em prenia el *musa musae*. Amb això el pare ja anava rumiant pel temps que fóra seminarista i a quina casa podria estar d'estudiant que no fos massa lluny de Vich i que m'omplissin el plat de sopes. Però, ai fillet!, l'home proposa i Déu disposa. Mon germà gran pujava d'allò més neulit i malaltís i es veia d'una hora lluny que no en fariem res de bo. Per això quan jo era així com ara tu i ja tenia avançat el llatí i anava a començar la filosofia, el pare va portar-me al bosc a fer llenya i pel camí m'anava dient: — Tomaset, jo em faig vell i a casa no em puc reïr sinó de tu. Ton germà gran no té força ni per alçar la destràl. Qui cuidarà l'hortet de la vora del torrent? Qui llaurarà la plana de sembradura? Qui netejarà el bosquet i farà llenya per l'hivern? Tanmateix tu, Tomaset, t'hauries de quedar a casa. Això d'ésser capellà valdria més que ho deixessis córrer. Tu ets forçut i fores un bon pagès."

"Jo llavors vaig pensar que la qüestió era guanyar temps *tantum*, fins que Déu Nostre Senyor arrangés les coses com millor li semblés *ad libitum*, i li vaig respondre que em deixés encara estudiar un any més i que tot es faria al seu gust si no hi havia altre remei; que jo, però, tenia confiança d'arribar a cantar missa un dia o altre. Quan ho vaig contar tot al senyor Rector va dir-me que havia fet una bella resposta i que la Mare de Déu, sens cap dubte, m'havia posat a la boca aquelles paraules. I ell, per la seva banda, també m'hi va ajudar a convèncer el pare, i així fou com vaig passar aquell hivern a la masia de can X, a dues hores de Vich, on em prengueren per ensenyar de lletra i de doctrina als nens, als mossos i a la minyona, i per a portar els comptes del que gastava el bestiar i per ajudar en el que podia als dos mossos de la casa."

"No et pensis que vagi endarrerir-me gens en les feines de pagès, *nullo modo*; manejava la destràl, si s'esqueia portava el forcat petit que estirava la somera; trencava l'aigua amb l'aixadeta en els reguerons de l'hort, i els porcs i l'aviram em coneixien d'allò més, i em cridaven *suo modo* quan era l'hora del pinso de bon matí i de cap al tard. Com que fins a Vich hi tenia prop de dues hores, m'hi quedava a dinar. La mestressa que era molt bona pels que treballàvem força, *fortiter in modo et in re*, em guarnia dos pots de llauna; l'un amb sopa de blat arrosser amb tallets de rancions i un altre amb un tall de carnsalada i pèsols o amb romesco que era com una mena de sang i fetge amb cebeta. I amb això i un bon tros de pa moreno, que no me l'escassejava, em feia passar el fred caminant les dues horetes de casa al seminari. No et creguessis pas que m'enviessin dejú, *nequaquam*, perquè de bon matí a la llar de foc ja hi bullia una ollassa de farinetes que ja et dic jo que n'hi havia per tothom un bon platàs, com hi ha món."

Encara les enyoro. El moresc d'ací la plana no val ni dos xavos *tantum*, com no sigui per les gallines.

"A Vich parava a casa d'una bona dona vídua que vivia tota sola en una pobre caseta del carrer dels Gosos i que havia estat minyona de la masia, que em va posar voluntat. M'escalfava el menjar i em deixava seure a la vora d'un foc tot escanyolit perquè pogués estudiar un xic sense patir massa de fred. Jo li tornava els obsequis contant-li les gatades dels estudiants i plantant-li cada llatinada que la deixava blava. *Certissime*.

"Saps que era el que més *vehement* desitjava? Que arribessin els feriat per anar-me'n a casa. I no és pas que m'hi esperés massa bona vida, no. Hi arribaria al temps del segar i del batre, hauria de regar i entrecavar l'hort, de tant en tant cap a Torelló amb el ruc a portar ous i aviram, i xarcolar les patates i desgranar moresc, i a les darreries de l'estiu a fer cargues de llenya al bosc per quan fes fred. Però, noi, no sé que dir-t'hi; jo a casa hi trobava tots els gustos al costat del pare i de la mare i dels germans.

"Quan va arribar el dia cobejat, encara m'en recordo que vaig llevar-me a les tres del matí *sine mora*, perquè no m'escapés el carro de parell d'un pagès de Perafita que m'havia de portar muntanyes amunt. Si no hi havia cap entrebanc hi arribàrem a mitja tarda i amb un parell d'hores de caminar ja fóra a casa.

"Aquestes hores de caminar me les volgué establir el pare venint a cercar-me amb el carret i la mula vella.

"Psè! El pare encara el vaig trobar bo i fort; mes el meu germà gran anava molt cap per avall. La cosa se m'embolicava i totseguit vaig comprendre que un dia o altre el pare em daria una altra escamesa. *Contra te*.

"No sé si t'he dit que de diners a casa n'hi havia tan pocs com vulguis. Més de la meitat del blat del camp l'haviem de menester per pa. Bo i tres porcs grassos ens els menjàvem cada any. *Memorare* que érem tretze a taula. Els diners de l'aviram i dels ous servien per vestir. Amb els dels garrins i del blat que es pogués vendre amb prou feines si n'hi havia prou per pagar algun que altre jornal; no cal dir que el pare tot sol no es podia fer la feina. T'ho diré amb una paraula: no ens faltava mai pa, a la tardor ens sobraven patates, però anàvem molt estrets de totes les altres coses. Aquell estiu mateix es va casar la meua germana gran, i les tres unces de dot que el pare volgué donar-li les hagué de trobar a Manlleu, vull dir que les va manllevar. Si se'ns hagués mort la mula, *verbi gratia*, no sé pas com ens ho hauriem apanyat. Jo no tenia llavors sinó tretze anys *tantum* i ja em pots creure si et dic que feia més de mig jornal. Del tros de pa que menjava ja se'n podia ben dir bon profit et faci; *prossit*."

(Continuarà)

"Flors i violes"

Amb aquest títol posat per l'autor s'estan imprimint actualment unes memòries i meditacions d'En Manuel Raventós (mort pel gener de 1930), dedicades als seus fills.

No tardaran gaire a poder assaborir-les els qui foren sos amics i admiradors. Creiem que els nostres lectors ens agrairan que els en donem un tast i que els editors no hi tindran inconvenient. Aquí va.

AMEN — FIAT — QUE SIGUI AIXÍ

Sembla que el nom hebraic *amen* i el llatí *fiat* són sinònims i que l'*amen* és el principi i fi de totes les coses.

Sí, Déu meu i Jesús meu; la paraula *amen* té una importància i un significat i un alcanç que mai hauria sospitat, i que encara no l'entenc del tot.

Diu Jesús: *Amen, amen, dico vobis...* No sé ben bé el que vol dir, no capeixo la força d'aquests dos *amen* abans de dir-nos les coses. Les grans afirmacions de l'Evangeli són precedides de l'*amen*.

Mes el que m'apareix més clar és l'*amen* després d'una afirmació o d'una oració. Em sona com una mena de jurament. El capellà resa i el poble diu: *Amen*. És l'englobament de tot el que hem dit.

L'*amen* és la signatura de nostra oració i la del clergue.

L'*amen* comunica força a tota l'oració. L'un diu un Parnostre i l'altre diu *amen*, i té tot el mèrit del parnostre.

Amen, amen, Déu meu, Jesús del meu cor! Amen a tot el que Vós vulgueu.

Qui no té penes se'n busca, perquè Vós, Jesús meu, no vuleu que en aquesta vida estiguem mai sense patir. Amen.

Nervis, disgustos, contrarietats, són el nostre pa de cada dia. Amen.

Feu, Senyor, que ho suporti tot amb alegria per Vós, com si res. Amen.

Prompte he de morir, la vida se m'acaba, el cor dóna senyals de que té ganes de parar-se, moriré de sobte i sense sagraments (1). Amen.

No obstant jo us demano, si en sóc digne, que, abans de morir, en ma última hora, em feu una visita i entreu en mon cor... però, si no us sembla bé així... Amen.

Potser quedaré impossibilitat, essent la càrrega de ma família i veient-me humiliat a tenir de demanar-ho tot i quedant tot el dia sol i inactiu... Amen.

Potser un càncer em rosegàrà la boca i la cara, i em matarà poc a poc entre aguts dolors i veient que no tinc remei. Tot sigui per Vós. Amen.

Vós maneu en el cel i en la terra; el que feu és el millor. Amen.

Sigui santificat el vostre sant nom. Amen.

Vingui a nosaltres el vostre sant regne. Amen.

Faci's, Senyor, la vostra voluntat, així en la terra com se fa en el cel. Amen.

Amen, amen, mon Déu; amen sempre i en tot amen.

Barcelona, 7 d'agost de 1927.

† MANUEL RAVENTÓS

(1) Vegi's com la mort gairebé repentina d'En Manuel Raventós no fou imprevista per ell.

Fills de Sant Pau

PER R. RUCABADO

"... us porto en el meu cor, vosaltres que tant en les meves cadenes com en la defensa i confirmació de l'evangeli, sou participants amb mi de la mateixa gràcia."

Sant Pau als Filipenses, 1, 7.

Declina el sol damunt la Mar Egea. Ix del vell anatoli d'Assos (avui Behramk) una barca que en ésser al gran mar perd el timó, i el motor s'encalla i es para. Cau la nit, i la vetusta embarcació, sense fanal, força motriu ni direcció és joguina de les onades desfetes. Dos frares, joves, s'ajupen i arrauleixen al fons de la lleu carcassa esperant ço que Déu sigui servit de la sort del pobre vaixell i de la seva. Són dos monjos benedictins de Montserrat i fan el tercer viatge en seguici de les rutes de Sant Pau per l'Assia Menor i les illes. També el sant, d'aquell port en sortí embarcat, i dels seus viatges marítims escribí: "*Ter naufragium feci, nocte et die in profundo maris fui*" (1). Vingué el dia, i d'aquell com d'altres mil perills la Moreneta els salvà. D'aquesta aventura, una entre tantes, fa escassament tres mesos. Era el 14 d'octubre, i quinze dies després retornava a Jerusalem l'un d'ells, i el segon se'n venia a la muntanya santa, carregats l'un i l'altre amb el botí científic de la penosa excursió per l'Anatòlia i la Macedònia... però duent a dins, sense saber-ho, una toxina mortal. Recorrent amb el carnet de notes i la màquina fotogràfica les terres gregues d'Europa, a les runes d'Amfípolis, ciutat de l'itinerari paulinià, camí de Tessalònica, degueren beure, assedegats, l'aigua alterada dels aiguamolls, i dins el cos afadigat i emmalaltit per dos anys d'incessant viatjar per camins, dolents i perillosos s'emportaren el bacil mortal del tifus salonicense. L'un d'ells, Dom Salvador Obiols, jove de 30 anys, filòleg, hebraïsta, director per temps de la impremta del monestir, traductor i anotador de les Epístoles de Sant Pau, moria dolçament a la nova casa de Montserrat a la Ciutat Santa: l'oficina bíblica que regeix el P. Ubach, el dia 2 de desembre, i l'endemà finava als peus de la Verge Bruna, Dom Benet Junqué, jove de 28 anys, cap també de la impremta monàstica, mestre fotògraf coillustrador del Gènesi, il·lustrador en preparació de la topografia pauliniana. Donant la vida un i l'altre per l'Escriptura, i especialment en amor de les epístoles i actes de l'Apòstol dels Gentils, en amor de Sant Pau, per a fer conèixer i estimar el seu verb i el seu foc en aquesta Tarraconense que ell visità i comença de batejar sens dubte, Sant Pau segurament els haurà dit, en rebre'ls dalt la glòria, aquelles paraules que adreça als Filipenses dient que *els té en el seu cor, perquè havent patit amb ell en els seus vincles*, ço és en els seus treballs i fadigues per les rutes apostòliques, *com en la defensa i propagació de l'Evangelí*, és a dir en l'exaltació, difusió i prestigi de la predicació pauliniana, *els fa participants amb ell de la mateixa gràcia*.

Era el 10 de desembre que els diaris catalans publicaren la primera nova de la mort dels dos joves i preclars monjos de Montserrat just a la tornada d'un viatge emprès per a la recollida de mate-

rial fotogràfic per a la il·lustració de la Bíblia montserratina. I colpits per la tràgica notícia, equivalent a un esvoranc grandíssim en les fileres del grup treballador del P. Ubach i sos deixebles, rebem, l'endemà mateix, emocionant tramesa, el segon volum de Sant Pau, magnífic, en copiós volum, obsequi pòstum del Pare Salvador Obiols, el traductor i anotador, qui dormia, deu dies ja feia, al Cementiri del Mont Olivet, en terra doble, triplement sagrada. No fa encara dos anys que parlàvem del primer tom de les Epístoles de Sant Pau (2) que contenia, amb versió i profús comentari del P. Obiols, les dels Romans i dels Corintis. El volum actual, el més gros del sortits fins ara en la Bíblia montserratina, porta tota la resta. Prop de 500 pàgines amb la versió directa del grec, la Vulgata al marge, i un formidable, imponent aparell crític, filològic i exegetíc molt més copiós encara en proporció que el del primer volum, obra intensa d'aquell jove frare que tastà entre els perills de la terra els perills de la mar de Sant Pau en un port de l'Àsia per l'octubre, i tastà la mort darrera les petjades de l'Apòstol pel novembre. Aquest llibre venia precedit d'un drama, drama sant, perquè era Sant Pau mateix qui havia pres la vida del seu fervorós traductor i apologista. La vida ràpida d'aquest joveníssim monjo català ha estat esmerçada en l'obra pauliniana, i el gran Apòstol li atorgà el benefici d'una mort dolcíssima al fogar montserratí de Jerusalem, en braços del P. Abat Marçet providencialment arribat allí feia pocs dies, tenint al capçal del llit l'autoritat màxima dels exègetes bíblics contemporanis, el P. Lagrange amb els altres professors de l'Escola Bíblica Dominicana de Sant Esteve, mestres del P. Obiols, que li donaren l'òscul de comiat.

Un bellíssim article que dedica a la seva memòria sota la signatura J. V. el Dr. Vallès, director de *La Cruz* de Tarragona, ens innova el projecte del P. Obiols de completar la documentació gràfica sobre Sant Pau amb l'estudi del viatge de l'Apòstol a la imperial Tarraco. "Es tracta de l'última etapa que li mancava fer per aquelles ingrates i inhospitalàries terres de Turquia. Després, i per a completar la seva obra, sols li calia refer ja el viatge de Sant Pau a Tarragona, sobre el qual havíem planejat els projectes a realitzar, per tal de recollir tots els elements de la tradició nostrada sobre l'Apòstol i la seva deixeble Sta. Tecla, després que aquest mateix estiu havia ja visitat la pròpia ciutat d'Ilconi, Antioquia, i altres localitats, que constituïren el teatre principal de la vida de la gloriosa Protomàrtir" (3).

¿Què en direm del llibre que tenim davant dels ulls, si el traductor ha comentat Sant Pau amb la glossa màxima que és el sacrifici de la pròpia vida? La forta ciència i prodigiosa fecunditat d'aquest deixeble i ajudant del P. Ubach, li havia deixat lloc encara per a fer un estudi filològic dels escrits dels evangelistes i els apòstols, *El grec del Nou Testament*, i resulta admirable tanta activitat si es considera que feia només quatre anys que surtí de Bar-

(2) *Sant Pau a Montserrat*. CATALUNYA SOCIAL, n. 408, 6 abril 1929.

(3) *El Rev. P. Dom Salvador Obiols, O. S. B., per J. V. LA CRUZ*. Tarragona, 18 desembre 1930.

(1) II Corint, 25.

celona per anar a Palestina per a acabar de formar-se i fer costat al P. Ubach en la seva oficina bíblica-montserratina. Ara hem sabut també (5) que com a director que fou, abans del seu trasllat a Terra Santa, de la impremta de Montserrat, a ell es deu principalment la presentació i distribució tipogràfica dels volums de la Bíblia, i amb això el sabem home d'un gust exquisit al costat de la seva gran formació intel·lectual, perquè la presentació gràfica de la Bíblia montserratina és de debò pulcra i formosa.

Tenim ara tot Sant Pau sencer, en la versió directa Obiols, en els dos grossos volums de lletra clara i elegant, amb les notes a dojo, de claríssim llegir malgrat llur abundància; amb el còmode relligat, llibres de grat estudi i consulta, de veritable *scriptorium* monàstic. Poguessin tots sencers entrar a dins el nostre esperit, ficant-hi l'ànima i la xardor de Sant Pau, així com entren tan falaguers pels ulls! Fan estimar Sant Pau, aquesta és la conclusió de l'obra, i aquesta és la síntesi de versió, notes i dels prefacs i introduccions que porta cada epístola. Us en copiaré un tros com a homenatge alhora a Sant Pau i al P. Obiols, i jo no sé si haureu llegit gaires vegades un esbós més clar de l'esperit de l'Apòstol i un resum més grat i encisador del quadre de la vida cristiana a les novel·les esglésies que fent via incessant deixava organitades, tal com sortien de les seves mans, que pastaven en la farina verge el llevat de Crist.

"Les dues lletres (als l'essalonicensos) ens mostren el que era la gran ànima de Pau per a les esglésies que acabava de fundar. El seu cor s'hi revela sota la forma més viva i més delicada. Tot ell està absorbit pel gran ideal evangèlic, abrusat per l'amor de les ànimes, ple de tendresa i d'afecció pels seus neòfits, sol·licit de llur perseverança, preocupat de llur perfeccionament, abnegat i condescendent, agitat per la preocupació constant d'assolir la perfecció, amenaçador i indignat contra els qui dificulten l'obra de Crist, esdevingut el model vivent dels seus fills, convençut de la seva íntima unió amb Jesús, animat d'un esperit de pregària intensa i fervent. Darrera d'aquesta gran figura de l'Apòstol, se n'alça una altra no menys expressiva i consoladora: la vida íntima i l'organització senzilla d'aquelles primeres comunitats us admira i us atreu. Enlloc com en aquelles agrupacions de fidels hom no viu amb més fe, amb més fervor, amb més unió fraternal, amb més benestar i amb més innocència. Tots els membres formen un sol cos, animat dels mateixos sentiments, unit per vincles sobrenaturals, regit paternalment per un grup d'ancians, que presideixen la comunitat i regulen les assemblees litúrgiques. L'apòstol, però, conserva l'alta direcció de l'església, i a ell hom recorre en cerca d'aclariments dels dubtes. Els germans s'ajuden i s'edifiquen mútuament. Hom evita els qui no obeeixen

els ensenyaments de l'apòstol, i els *espirituals*, els cristians més perfets, animen, consolen i estimulen els germans menys avançats en la virtut. La caritat, la castedat, el treball, l'honradesa i l'ordre, són tinguts en gran honor pels fidels. L'Esperit Sant infon abundantment els seus carismes sobre els germans, els quals profetitzen i parlen llengües. El besar de pau clou les reunions litúrgiques, com a símbol de l'amor i de la germanor que uneix tots els cors i totes les comunitats cristianes. Finalment, la gran esperança del pròxim adveniment de Crist, reanima els ànims i consola els cors" (6).

Sant Pau hauria d'ésser nostra diària lectura d'exercici, nostre camp d'entrenament, autèntica palestra. Sens perjudici, sense fer tort a les altres emèrites i recents edicions catalanes, aquesta edició de Montserrat per la qual i al capdavant de la qual han caigut dos monjos extesos sobre els camins de l'Apòstol, té un valor únic, inapreciable.

* * *

Caldrà ara esperar el complement magnífic, que tindrà regust tràgic, dels volums amb la il·lustració dels itineraris paulins, seguint les rutes de les Actes i de les Epístoles. "El fruit dels seus sacrificis — m'escruiu de Montserrat parlant de la fi dels PP. Obiols i Junqué — gràcies a Déu, no s'ha pas perdut. Han arribat intactes, ben ordenats i catalogats, més de mil cinc-cents clíxés impresionats durant la segona etapa d'aquest viatge interessantíssim, que podem seguir dia per dia, amb tot detall, a través les notes de llurs dietaris". Els viatges empresos foren tres: el primer, sortint de la Ciutat Santa el dia 4 d'abril de 1929, visitaren els PP. Obiols i Junqué, amb el P. Riera que des de Jerusalem ho explica, Grècia i les illes de Creta, Patmo, Kio, Samor, i altres fins a Rodas. El segon, començant el 27 de març de 1930, tingué per objecte especial l'Àsia Menor, Turquia i Xipre, havent caigut pel camí dues voltes malalt el P. Junqué, l'última a Esmirna. I el tercer, partiren els dos el dia 25 de setembre, completant l'Àsia Menor i abordant a Macedònia, on tingué lloc l'incident fatal de l'aigua contaminada... Les obres fotogràfiques de l'especialista P. Benet Junqué, qui pogué expirar piament en el seu Montserrat català, tantes vegades per ell copsat en la cambra, en la immensa varietat dels seus bells inacabables aspectes, tenen com a peces mestres, pel que hem pogut veure, referint-nos a la il·lustració del Gènesi on fan costat les seves vistes a les del P. Bonaventura Ubach, els dos corpredors panorames del Mar Mort (7), un d'ells des del lloc de Beni Naim, probabilíssimament el mateix indret des d'on Abraham esguardà la vall de Sodoma l'endemà del terrible càstic, fotografia aquesta de costós obtenir, segons recordo haver sentit explicar personalment al P. Ubach, però la desolació immòbil i deserta que ha aconseguit fixar, concorda certament amb la dura grandesa de la relació bíblica. Altra obra magnífica es la gran vista panoràmica de la ciutat d'Hebron — que custodia les tombes dels patriarques — tirada en fototipia en *hors-texte* del volum.

(4) Dom Salvador Obiols, O. S. B. *El grec del Nou Testament*. I, Compendi gramatical. II, Fragments escollits. Publicacions Bíblia de Montserrat. (Aquest segon volum de 120 pàgines, que tenim a les mans, és obrat a la impremta dels PP. Franciscans, a Sant Salvador, Jerusalem.)

(5) Totes les dades biogràfiques i altres, són del tendríssim i detallat record que amb el títol *Dies de dol a Montserrat, la mort dels RR. PP. Obiols i Junqué de retorn d'una llarga excursió bíblica*, publicà a *La Veu de Catalunya* el 31 de desembre 1930, el company d'ambdós i col·laborador també del P. Ubach, Dom Jordi M. Riera, datat a Montserrat de Jerusalem el 5 del mateix mes.

(6) *La Bíblia, versió als textos originals i comentaris pels monjos de Montserrat*. — XXI. *Epístoles de Sant Pau*. Als *Galates*. — Als *Efesis*. — Als *Filipenses*. — Als *Colossenses*. — Als *Tessalonicenses I, II*. — A *Timoteu I, II*. — A *Titus*. — A *Filemon*. — Als *Hebreus*, per Dom Salvador Obiols. — Monestir de Montserrat, MCMXXX, pàg. 224.

(7) Pàg. 120, 150, 172 del vol. del Gènesi il·lustrat.

* * *

L'article del P. Jordi Riera i una relació testifical, permetrà cloure aquestes ratlles — donat el condol sinceríssim a les Comunitats de Montserrat i de Jerusalem, i especialment al venerable P. Ubach, desitjant-li continuïtat i renovellada tenença d'actius deixebles — amb una evocació de l'enterrament del P. Obiols, sepellit en augusta escena. "En el dia de l'enterrament, 2 de desembre, ningú no faltà. Representants d'ambdós sexes de totes les Comunitats llatines de Jerusalem, el cònsol d'Espanya, el bisbe auxiliar de Jerusalem, el reverend P. Abat de la Dorminició, i altres persones conegudes, es reuniren a l'hora convinguda a la bella propietat dels PP. Benedictins francesos del Mont Olivet, per acompanyar el plorat jove monjo a la seva darrera estada, que es troba en el mateix Cementiri-jardí dels susdits monjos. Oficià el nostre reverend P. Abat de Montserrat. La cerimònia fou simple i imponent, Tothom

s'anà profundament impressionat. Allí, ran de la Vall de Josafat, i a la proximitat de Getsemaní, davant mateix de l'esplanada del temple i de cara al Cenacle, dolçament dorm el son de la mort, el nostre plorat germà."

Diu que totes les campanes de Jerusalem tocaven i es playien en corprenedor concert. Una d'elles, d'una basílica pròxima, retrunyia amb veu de bronze plorant per aquelles valls solemnes, per aquells jardins d'oliveres que escoltaren els sanglots de la Victima i oïren els passos de Jesús capturat i els seus botxins i custodis, per aquelles afraus de Josafat evocadores profètiques del Darrer Judici i la Resurrecció... ¿No hi haurà poeta o músic que compongui aquesta nova *mort de l'escolà*, la mort del monjo català, i el seu sepellí en la mística i sacra arbreda de Getsemaní? Un cant que comencés com l'altre:

JERUSALEM tot plora
tot plora d'ahí ençà...

Vers un major apostolat

PER LLUÍS CARRERAS, *prev.*

La celebració del decenni de CATALUNYA SOCIAL suggereix bells comentaris. Els qui hi fórem a impulsar-ne l'aparició sabem prou com no fou fàcil de decantar parers i vèncer resistències vers el criteri que calia decidir-se a donar precisió viva a les actituds d'acció social, concretant l'àrea, en què s'havia de moure, afinant la ideologia i el mitjà d'expressió, amb què havia de servir-se la seva eficàcia. La venturosa fixació del nom féu resplendir als ulls de tots la convicció que s'havia trobat el camí just a seguir i que posseïríem un bon òrgan de premsa amb capacitat per desemboïrar-nos de la grisor teòrica i l'oficialisme socialitzant que fins llavors havia caracteritzat les provatures diverses d'una acció que no era franca, d'un teoritzar que no era viu. Una vegada més es féu l'experiència que la sinceritat de la llengua removia el realisme de les idees i vivificava la claredat de les actituds i l'eficàcia de les obres. L'èxit intern i extern de CATALUNYA SOCIAL significà el començament triomfant de la catalanització de les publicacions cristianes, avui tant absurdes, posició sostinguda des de llur origen només pel *Misatger del Sagrat Cor* i per *Vida Cristiana*.

Ara no calen explicacions per a seguir aquesta actitud; llavors encara era menester de justificacions esvairadores de prejudicis i de temoregues alarmes. Amb llibertat d'esperit pot dir-se, després d'un decenni fruitós de reiximents de tota mena en l'ordre del nostre cristianisme apologetic i social, que l'altra ruta no era bona. Escriptors i lectors guanyen en interès, vivacitat i comprensió. Són els problemes vius que els atrauen i són les formes justes i penetradores, l'expressió directa d'un pensament que no oscil·la ni s'allunya de l'objectiu a atènyer; és la totalitat organitzada d'una espiritualitat que no predica en desert, el moviment de les idees i dels homes que es relliguen i s'actuen amb la moció vivent

d'un ideal i d'una doctrina. Tot el que sigui d'altra manera comporta un absentisme espiritual de l'escriptor i del lector, desavinguts interiorment per manca del nexa individual de pensament i la paraula i ve a ésser una exterioritat escènica, en què l'escriptor no dona calor a la seva producció i el lector s'ensunyeix com un espectador indiferent. Veieu la diferència d'eficàcies que s'assoleix en la vida total del nostre poble a través de les publicacions catalanes que el mouen i el regeixen, i per mitjà de les altres, encara més nombroses, que amb prou feines l'informen, i amb veritat no el posseeixen. La socialització de les idees i de les actuacions és impossible sense la plena sinceritat en l'acció directa de la paraula, que fixa el pensament i el mena dret a les consciències i a les multituds, de les quals mai no apar desorbitat i en veu clar tot el teixit viu dels problemes i de les realitats psicològiques, en què es produeixen i es resolen. D'ací vingué l'èxit gairebé espontani de CATALUNYA SOCIAL.

Després del primer decenni, però, més que en la complaensa del que s'ha fet i en la trajectòria normal que es vulgui continuar, potser valdria més situar-se en la gerda actitud d'un recomensament. Tot hi convida, la situació general del món i la fèrvida, inquieta commoció de la societat nostra. Més que la frase vulgar de revisió de valors, s'escau ara de dir que cal la perduransa i vivificació de les valors ideològiques i socials que no han estat prou actuades i de les quals no se n'havia d'haver perdut la llum i el guiatge. Per la interdependència, cada dia més sensible i actuant, dels fets econòmics i esperituals de caràcter universal, s'han endinçat a casa nostra influències de pensament i posicions militants que ultrapassin i sobten el procés evolutiu de les realitzacions fecundes i progressives. Per la feblesa, i

gairebé indigència de moviment normal en el cos social de les terres hispàniques, s'ha esdevingut el fet de barbàrie civil d'un setenni malarat amb totes les conseqüències de desorbitació d'idees i agitació de pòsits revulsius, que en són el ròsseg i porten el replantejament de problemes que haurien d'ésser resolts, si una anormalitat crònica no els hagués llevat de sempre l'estabilitat. El contrast militant per cercar l'equilibri dels principis i formes de l'autoritat i la llibertat, de l'ordre i la justícia, tan intens i ponderat de forces arreu dels pobles sòlids, pren ací un aire un xic primitiu i confusionari que el fa més greu i no consent l'abstenció. Hem entrat en un període llarg d'agitació ideològica i activa, que no finirà sense l'establiment de solucions modificadores del *statu quo*, que més que una posició viva i una edificació ferma és una enorme bastida molt rosegada dels corcs, si haviem d'aplicar-hi la interpretació de l'aine sobre les institucions socials adormides de vellesa refiada i inactiva.

En aquestes condicions l'intervencionisme cristià ha de pendre un caràcter de totalitat i de rejuveniment que s'assembli a les grans reformacions civilitzadores obrades per l'Església en els moments històrics decisius. Ben endins de la Catalunya social, a les entranyes vives de nostre poble hem de fer penetrar la visió i actuació completa dels principis catòlics que restaurin la nostra societat en tots els aspectes, les solucions clares i precises que renoven i estreben els vincles de l'organisme social en la justícia i l'ordre, les orientacions i formes que realitzen eficaçment l'ideal de la Ciutat cristiana, sense el qual el moviment just de l'autoritat i la llibertat no assolirà estabilitat ni eficàcia resolutorià. La pau civil no vé mai sinó és pel respecte i acatament als alts principis rectors de la vida humana. L'ordre, que ha d'engendrar la pau en la justícia, no l'imposarà pas eficaçment aquesta actitud maltusiana de la violència de dalt o de baix, que malda per fer-se mestressa de tot arreu; l'ordre ve de dins, no pas de fora, tant en els homes com en els pobles. Només l'esperit de la veritat i del bé sap la fortitud de la unció íntima, amb què es troben i es realitzen les solucions vivificadores i armonioses. El gran alçament apologètic que ara caldria per a fer sentir la supremàcia dels principis cristians en la nostra societat hauria de començar pel gran clam de l'Apòstol: No volgheu estingir l'Esperit.

Aquest alçament apologètic per a difondre els principis cristians en la nostra terra és l'hora de provocar-lo per mitjà d'una predicació sistemàtica, que l'abundor de la nostra premsa facilita, i que s'hauria d'atansar a les multituds amb un missionariventíssim de paraula aciençada i penetradora. Sense encongiment, ni miraments humans, amb seny i amb ímpetu, esquivant sentimentalismes vagorosos, amb possessió lúcida i precisa de la doctrina, no sols teoritzada sinó amorosament auscultant i ben sabedora de les nostres pròpies realitats, no deixant-se dur de les impressions fàcils amb què a vegades els escriptors i oradors es deixen entorbar per les remors i tendències del voltant fugisser, d'una manera irònica, no pas polèmica, caldria exposar al nostre poble tot el cos de doctrina social i civil de l'Església, amb una consciència fina de la responsabilitat d'aquest necessari ministeri divulgador i amb prou domini de nosaltres mateixos i ben humil consagració al servei de la veritat que no ens deixés pecar contra la llum, que és un dels majors pecats que ha d'evitar l'home i encara més el cristià.

A aquesta ampla visió de les necessitats i a aquest universal predicament de les solucions el Papa hi ve convidant amb l'exercici admirable del seu altíssim magisteri que produeix a la manera de Lleó XIII meravelloses síntesis doctrinals sobre els principals problemes contemporanis, i alhora dóna a la seva paraula justa i lluminosa direccions estimulants de l'acció convenient com aquestes darreres sobre les crisis presents de caràcter social: "És difícil que la pau interior de les intelligències i dels cors regni i duri entre els ciutadans i les classes socials si existeixen entre aquests mateixos ciutadans i classes socials forts motius de conflictes resultants del fet que la distribució no és equitativa i proporcional en els avantatges i les càrregues, en els drets i en els deures, en les aportacions del capital, de la direcció i del treball i en llur participació en els profits, que són fruit d'una cooperació cordial." I en parlar de la crisi econòmica del món no dubta de dir que "ella fa experimentar cada dia més vivament la necessitat d'un major equilibri social i internacional, d'una aplicació més efectiva dels principis de justícia i de caritat cristianes, que, sense trastornar l'ordre establert per la Providència Divina, faci possible entre les diverses classes i els diversos pobles la col·laboració fraternal útil a tots, en lloc de la concurrència dura i desbridada noïble a tots, i, en un termini més o menys llunyà, desastrosa."

L'avinentesa, però, millor de pendre impuls per a aquest alçament apologètic de difusió cristiana podria ésser el fet que enguany s'escau el cinquante-nari de l'Encíclica *Diuturnum*, amb què Lleó XIII comença la sèrie dels seus immortals documents sobre les doctrines d'orientació civil, i el quarantè aniversari de la *Rerum Novarum*, la Carta magna del treball, amb què inicià el seu magisteri social. No pas una commemoració, gairebé acadèmica, com se sol fer, és el que escau, sinó la represa conjunta de la visió pontifícia i la seva col·lectiva difusió. Dels principals documents de Lleó XIII en el doble ordre de matèries assenyalats, afegint-hi els altres que li fan seguici i complement en les Encícliques posteriors, s'en pot fer la Summa de la Teologia Social de l'Església, que orienta tots els problemes contemporanis, i hauria d'ésser el text indispensable de tot escriptor i apologista catòlic, si no vol coixejar d'un peu o altre en la seva actuació. La publicació ordenada, fidelíssima i molt acurada en bell catalanesc, d'aquesta Summa pontifical, hauria d'ésser el nostre homenatge a Lleó XIII i l'inici de nostre alçament apologètic. No n'hi ha prou del sentit genèric de la doctrina amb aire de coneixença de manual; la convivència amb el verb mateix de les Encícliques dóna una delicada unció de veritat a l'esperit, que és una de les més saboroses eficàcies de la paraula dels qui ensenyen amb autoritat. Entre aquesta exacta penetració del pensament i el verb pontificals i la lliure i personal evocació de la doctrina, hi ha un cert paral·lisme del que s'esdevé amb la lectura directa del text evangèlic, exactament vertit, i la matxucada versió que en donen, a vegades amb profanació i tot, les audacioses vulgaritzacions dels predicadors que se l'improvisen.

L'anostrament, doncs, lingüístic i espiritual del magisteri pontifici de Lleó XIII, el príncep més alt del pensament i de la paraula orientadors del món, a qui fan acatament àdhuc els increients, hauria d'ésser el primer pas de la restauració cristiana de la Catalunya social.

La Candelera

PER GASTON GERARD

Els ametllers florits...

Oh, quina joia la d'aquesta flor blanca d'ametller! Ací i enllà escampada; blanca i aromosa de mel, és un anticip de la pròxima primavera. No hi pot haver altre espectacle en la naturalesa tan bell com un camp de florits ametllers. Flor alba, catifa gemada, flor delicada que es desfà al buf del vent; flor tota aromosa... quina joia porta als nostres cors cloent el cicle hivernenc!

Encara els dies rúfols vindran; encara el fred tallarà els nostres rostres; però ja l'ametller florit, ¿qui pensa en l'hivern?

Els camps de Catalunya, de la Catalunya nova, no tenen la ufanor i la tofa blanca dels camps mallorquins, de Valldemosa. Però Déu n'hi do de la florida dels ametllers nostres!

La Candelera riu...

Sí, amb tot i la dita popular, la Candelera sempre riu en aquesta terra nostra. Els núvols de la Mare de Déu de Candelera, si n'hi ha, són plens d'aquella joia oculta que el nostre Maragall trobava en els núvols de Nadal.

També aquests núvols "no sé què tenen" que no posen gens de malícia al Cel. Detrás d'ells s'endevina el tast del temps assolellats i magnífics, del dia ample i llarg, de les nits tremoloses d'estels i de blavor exultant. No són pas tristos aquests núvols.

I si el sol llueix, com és de llei, quina joia el veure'l reverberar en els camps encatífats de blat tendre, en el solc palpitant de la nova promesa de fruit, en la flor de l'ametller... Les candeles de cera pura llencen una flama que es confon amb els raigs d'un sol de primavera, d'una primavera anunciada i ja present.

I el somris de la Verge

quan els jorns de la Purificació foren complits, portant el seu Fillet al Temple per a posar-lo en braços de Simeó... i la plena satisfacció de Simeó, l'ancià, esguardant el prodigi grandios i exultant el seu cor amb aquell magnífic himne que tanca la seva vida davant de Déu... i aquell flamejar de les candeles de cera pura com la carn, símbol de la virginitat i significació de la carn de l'Infant Jesús, segons dita de Sant Ivó de Chartres... tot contribueix a donar a la Diada aquell esclat de vida mística i popular alhora, que és l'ideal de la diada cristiana.

Quina flaire mística no té la festa! És la cloenda de les festes nadalengues; és el darrer crit de joia abans de començar el temps de preparació de la Quaresma i de què l'Església comenci a endolar-se i a clamar penitència; és el record del "Nunc dimittis" que tots haurem de pronunciar un jorn darrer de la nostra vida!...

Fins i tot quan, com aquest any de 1931, la Septuagèsima ve un xic avençada, l'Església obre un parèntesi per aquesta Candelera dolça, mística, que té per a tot cristià un matís tan especialment sentimentós...

L'alt Rei En Jaume

neixia tal dia com avui. Era a la matinada, encara hora foscant, de la diada del 2 de febrer de l'any de gràcia 1208, que el palau dels Tornamira veia sortir del si de la Reina Maria de Montpeller, esposa del gran rei Pere, el marrec que un dia havia de portar la glòria màxima i la màxima potència a la nostra terra catalana.

Es diu que en el precís moment d'entrar el nou infant al temple de Nostra Dona de les Taules, els clergues, providencialment potser, cantaven el Te Deum laudamus, i que en entrar-lo a l'Església de Sant Fermí, també els ministres del Senyor entonaven el Benedictus Dominus Deus Israel. ¿Foren senyals de la predestinació a les grans gestes de l'alt Rei Conqueridor? Quina bellesa la de la Crònica del Rei en recordar el fet! Amb quines paraules més joioses i plenes d'unció ens ho conta el propi autor!

Des de llavors, la Diada de Madona de les Candeles ha estat per a la nostra terra una diada plena de joia mundana al costat de la joia mística. La Diada dolçament mística es convertí en la diada dels grans records, dels anuncis de la glòria del poble nostre...

Exultem, doncs...

Sí, que exultin els nostres cors en tan magnífica Diada. L'Infant de Déu al Temple; la Verge purificada davant el món i davant la llei, ja que altra purificació no necessitava la seva virginitat; les grans gestes de la història pàtria anunciades i profetitzades en el naixement d'aquell noi que més tard seria el nostre més gran Rei; la primavera al portal per a entrar amb passa lleugera, plena de promeses de flor i de fruit...

Exultem, sí. I fem de la nostra vida una Candelera perpètua en la qual cada dia, si la mort ens ve, puguem cantar amb l'ancià de barba florida: "I ara, Senyor, deixeu anar en pau el vostre servidor, segons la vostra paraula, car els seus ulls han vist la vostra salut, la qual aparellares davant la faç de tots els pobles; llum i revelació de totes les gents i glòria del teu poble d'Israel."

El nostre número extraordinari

Hem rebut moltes cartes de felicitació per l'èxit que ha obtingut el nostre número extraordinari.

Aquestes felicitacions, ens encoratgen i esperonen a seguir endavant.

Agraïm moltíssim les demostracions de simpatia i d'afecte que hem rebut dels nostres amics.

Amb l'ajuda de Déu, i amb la col·laboració de tots aquells que estan compenetrats amb el nostre ideari, seguirem lluitant ardidament a favor de la causa de Crist.

Grans mercès a tots.

COMENTARIS

La nostra decadència

PER J. CIVERA I SORMANÍ

Travessem una crisi d'espiritualitat. L'estat de la nostra terra no és gaire falaguer. La gent superficial no es dóna compte que ens trobem en uns moments de depressió i de defalliment. Pocs són els que s'interessen per les coses de l'esperit. En l'ordre intel·lectual, si consultem els llibreters, ens diran que es llegeix molt poc. Es llegeixen àvidament algunes novel·les eròtiques, però la majoria de la nostra gent desconeix les obres dels escriptors que saben estendre les ales del nostre esperit. Si escriviu un llibre espiritual, perdreu el temps. Si el publiquen, ningú no el llegirà. Barcelona, ens dol fer aquesta afirmació, va esdevenint cada dia més provinciana. En el món agitat dels negocis seguim exercint una hegemonia damunt els pobles peninsulars; però en l'ordre literari, artístic i científic, hem perdut molt de terreny. Contempleu amb ulls serens totes les nostres activitats i veureu com és cert que hem sofert una gran davallada.

A poc a poc es van introduint a casa nostra elements estranys que abans no havien aconseguit obrir les portes. Ara són tan obertes que tothom pot traspassar-les fàcilment. No som pas partidaris d'alçar muralles a l'entorn de la nostra terra perquè ningú no pugui petjar-la. No; les muralles no ens plauen ni creiem en la seva eficàcia. Els pobles no poden viure isolats com les tribus que viuen al marge de la civilització. Com més esbata-nades són les finestres, més aire penetra dintre la llar. Però cal vigilar perquè els altres no ocupin el lloc que ens pertoca.

La nostra premsa, parlem en general, no és pas un reflex de la intel·lectualitat catalana. Els nostres diaris cauen de les mans. Tenim elements per a fer bons diaris, però és impossible que puguin desenrotllar lliurement llurs activitats i llurs iniciatives, perquè han de superar molts obstacles. Generalment entre l'ideari dels que constitueixen l'empresa i els que escriuen hi ha un abisme. Algunes vegades, no sempre, l'escriptor es troba lligat de peus i mans, perquè els elements dirigents creuen que un diari és una botiga. Naturalment que hi ha excepcions, però aquesta és la tònica general. El subscriptor sempre té raó, baldament defensi una causa injusta. Els nostres senyors Esteves creuen que un diari és una botiga de vetes-i-fils. Com que no volen soroll i no es poden combatre certes coses perquè en elles intervenen elements addictes al diari, és difícil combatre els abusos i les extralimitacions de certes empreses.

El director d'un diari local, va haver de dimidir o, millor dit, l'obligaren a dimitir, perquè es va negar a defensar els interessos d'una determinada empresa. Els nostres diaris en la secció de notícies locals, han de donar compte que el senyor Berenguera ha estat mossegat per una rata, perquè aquell bon senyor si demà no veu el seu nom al

diari es donarà de baixa i afirmarà que la nostra premsa està mal informada.

Els que intervenen en la redacció d'un diari saben molt bé que si algun subscriptor protesta és per no haver publicat una notícia que no tenia cap interès. El bon subscriptor no vol que passi res per alt. El nostre repòrter han de recollir fins les anècdotes més insubstancials. La nostra gent no us demana articles ben escrits i ben pensats, sinó informació. I en demanar-vos informació, no es refereix pas a les notícies transcendents, que al capdavall interessin al públic en general, sinó a les notícies de veïnat. Heu d'estar amatents a recollir les converses de les comares si voleu satisfer la curiositat del públic.

Seria injust no reconèixer que es publiquen a Barcelona alguns diaris d'ideals, sostinguts per persones generoses que saben sacrificar-se per al bé general, però la gran majoria no tenen cap mica d'idealitat. Són diaris que no saben què defensen ni per què es publiquen.

Tothom té dret a col·laborar en la nostra premsa. Si una entitat ha celebrat una vetllada, el secretari us tramet una nota llarguíssima, i l'heu de publicar íntegra, perquè del contrari us diuen que sou enemic de l'entitat que ha celebrat la festa. I si reincidiu, es donen de baixa. Si un senyor d'una mica de relleu se'n va a Madrid, heu de donar compte del seu viatge. I quan torna, heu de fer constar que ha tornat. Aquestes coses únicament passen a Barcelona i en les ciutats de poca importància.

Si no esmenem aquests defectes, la nostra premsa cada dia serà més provinciana. Les nostres empreses no es donen compte de l'invasió de la premsa de Madrid. Alguns diaris utilitzen l'aviació per a transportar les edicions destinades a la nostra ciutat. Si es generalitza aquest sistema de transport, les edicions dels diaris de Madrid es vendran simultàniament en aquella ciutat i a Barcelona.

Encara que ens dolgui, hem de confessar que la premsa de Madrid és molt superior a la nostra. Especialment els diaris gràfics són admirablement ben fets. Aquests es venen extraordinàriament a la nostra ciutat. Si no ens modernitzem, la nostra premsa esdevindrà comarcal. La gent llegirà únicament els nostres diaris per a saber què ha dit el governador i l'alcalde i per a conèixer el nom de l'home o la dona que ha estat atropellat per un automòbil.

Tenim bons periodistes, però no tenim empreses que vulguin modernitzar-se. Hi ha gent disposada a donar diners per a qualsevol indústria, però no trobeu quasi ningú que compregui la transcendència de la premsa. Els diaris de Madrid són més ben fets que els nostres, perquè tenen més diners que nosaltres. Per gran que sigui la idealitat

dels que escriuen, sense diners no es pot fer un bon diari.

Ens donem compte que perdem el temps escrivint aquests comentaris. Caldria capgirar la nostra gent perquè tingués un concepte més enlairat de la premsa. Hi ha gent que es fa la il·lusió que el diari que afavoreixen els ha de servir a ells exclusivament. No sostenen un diari per al bé general, sinó per al seu ús particular. Existeix, naturalment, gent generosa que deixa de banda els egoismes particulars; però, en general, el que dona diners és que vol que el serveixin bé. Hi ha gent que fa caritat per a poder esclavitzar les persones

que afavoreixen. Un dia ens deia el superior d'un convent, que una determinada persona els va deixar d'afavorir perquè un dels pares de la comunitat féu un sermó que no va plaire a aquella persona. ¿Per què feia caritat? ¿Per a practicar aquesta virtut excelsa? No; s'hi posava unes monedes a les mans d'aquells bons religiosos era simplement amb la pretensió d'exercir un domini damunt d'ells. Si fem caritat, no l'hem de fer amb el propòsit de dominar, sinó únicament amb el desig de practicar el bé.

Els que donen per a dominar, són uns pobres senyors feudals disfressats de cristians.

Josep Maria de Azara

Més carregat de mèrits que d'anys encara, ha passat a millor vida, a Madrid, aquest gran aragonès, tronc d'una de les més fortes i il·lustres nissagues d'aquell antic regne germà nostre, el qual ha consagrat tota la seva existència a l'Acció catòlica i social sota tots els seus aspectes, particularment en el de la recristianització de l'obrer rural i regeneració de l'economia agrària.

Ell fou un dels homes més embadalits per Lleó XIII, del qual era un fervent i intelligent deixeble i admirador.

Sense deixar ni un moment abandonades les seves intenses i fecundes propagandes religioses de tota mena, en les quals té moltíssimes i molt bones planes escrites, es dedicà activíssimament a la fundació, propagació i perfeccionament dels Sindicats Agrícoles catòlics, tal volta l'empresa catòlico-social més formidable i més transcendent del catolicisme social espanyol, en la qual ocupà per propi dret els primers llocs en ordre al treball i l'eficàcia; llocs, més que d'honor, de sacrifici, que exercia el senyor Azara força bé i a gust de tothom.

En vida s'ha fet justícia a les seves virtuts, a les seves activitats i al seu talent. Fem-li també en mort, que fou exemplar, dedicant-li aquest afectuós record i pregant fervorosament per la seva ànima. — R. I. P. A.

En Joaquim de Dalmases

Un despatx telegràfic que publica la premsa d'informació, ens assabenta d'una nova ben agradable per a nosaltres.

Diu així:

"Madrid, 20. — Com a resultat del concurs que convocà el Col·legi d'Advocats, per a optar als quatre premis instituits pels hereus del jurisconsult senyor Manuel Cortines, per a quatre temes de Dret, el jurat, compost pels senyors Ossorio i Gallardo, Pinos i Rodríguez Viguri, pel Col·legi d'Advocats; i els catedràtics senyors Sánchez Roman i Fernández García, acordà declarar desert l'esmentat concurs per a tres premis corresponents a tres temes, i concedir per unanimitat al tema "Usufructes sobre drets", el premi de 5.000 pessetes i la impressió de l'obra.

D'aquest tema ha resultat autor el senyor Joaquim Dalmases, doctor en Dret i Filosofia, pertanyent al Col·legi d'Advocats de Barcelona."

L'amic Dalmases, de noble família catalana, freqüentava la redacció de CATALUNYA SOCIAL assíduament, quan estudiava aquí, i fou un dels fundadors de la Federació catalana d'Estudiants catòlics en el temps heroic d'aquesta batalladora entitat.

En acabar les seves dues carreres, teixides amb premis d'Honor, guanyà moralment, a Madrid, en brillants exercicis, algunes oposicions, equivocadament discernides en temps de la Dictadura.

L'esclatant triomf que acaba d'obtenir el nostre inoblidable company i amic, don Joaquim de Dalmases, constitueix una providencial vindicació i li obre una carrera de glòria.

Rebi la nostra felicitació.

Ha mort el Canonge Dr. Puig

Dimarts va morir a la nostra ciutat l'illustre canonge Dr. Sebastià Puig.

La mort ha sorprès l'incansable Dr. Puig en el seu treball, que es negà a deixar, a desgrat dels insistents requeriments dels seus familiars i amics, coneixedors de la seva precària salut. Fins els últims dies ha impulsat obres d'apostolat; ha laborat, si bé privadament, per afavorir els seus germans necessitats i malalts, i ha estat planejant projectes de caràcter cultural que havien d'ésser d'estímul per a la joventut sacerdotal i d'honor per a l'Església.

Amb la seva mort el Capítol Catedral ha perdut el més venerable i un dels seus més il·lustres membres; la clerecia de Barcelona una de les seves primeres figures; les obres catòliques en què intervenia, un entusiasta promotor, i Barcelona un sacerdot devot i zelosíssim, missatger de pau i sempre defensor de la justícia, que sabé alternar, durant la seva llarga vida sacerdotal, una vida intensa d'apostolat amb un continuat cultiu de les lletres.

Sobre l'encíclica "Casti Connubii"

Confessem de primer antuvi la nostra migradesa intel·lectual per a dir res de nou, ni de substància, d'aquest altíssim, imponderable Document Papal. Déu ens perdoni la gosadia de posar-hi la ploma. Però es tracta d'un manament indeclinable, i obeïm.

¿Qui podia pensar mai que Pius XI, aclaparat pel pes incalculable dels afers mundials que sobre d'ell graviten, per les múltiples urgentíssimes necessitats que dia i nit, en tot moment, li roben l'atenció, i l'assetgen, i li absorbeixen les forces espirituals i físiques que a la seva avançada edat no són pas inexhauribles, podria parar en sec els corrents mundials de l'atenció pública amb un *attendite et videte* — que gosàriem a qualificar de taumatúrgic, — donant a llum impensadament aquesta voluminosa Encíclica, *Casti Connubii*, sobre el Matrimoni, que ve a ésser com una *Summa* popular sobre matèria tan vasta, vital com cap altra, en qual Document s'aboquen tots els problemes que hi fan referència, s'hi estudien tots a la llum de la Teologia, del Dret Natural, del Dret Canònic, de la Filosofia, de la Història, de la Ciència i de l'experiència, i es resolen tots segons raó, de cara a la justícia i conforme a tot llinatge de conveniències?

* * *

Les dues primeres paraules de l'Encíclica que li donen títol, *Casti Connubii*, són com la seva síntesi, i lliçó suprema, i manament definitiu, projectant en el cor de la gran tenebra que plana sobre el món de la moral i de la decadència humana, una immensa lluminària que ha obert els ulls d'orient a ponent, i de l'austre a migdia, a tots els homes que no els tenen voluntàriament tancats.

Ha estat verament cosa admirable l'acollida que l'Encíclica *Casti Connubii* ha merescut en tots els indrets del món civilitzat. Com si els pobles patissin fam de veritat i set de neteja, han rebut la Paraula del Papa amb avidesa evident, dispensant-li els màxims favors de la publicitat, i rendint-li els més alts honors del comentari.

Mai cap Document Papal no havia obtingut semblant acolliment.

I és que les coses havien arribat a tal punt, que perillaven les mateixes fonts de la vida...

La llum s'és feta. *Lux facta est.*

* * *

El primer paràgraf de l'Encíclica *Casti Connubii* colloca, millor dit, restitueix, la dignitat d'aquest en el lloc que per la seva natura li pertoca: dintre els llinars de la divinitat. Llegim-lo: "La dignitat del connubi cast es pot ben veure, Venerables Germans, si considerem com Nostre Senyor Jesucrist, fill del Pare Etern, quan prengué la natura de l'home caigut, no solament volgué que el connubi, principi i fonament de la societat domèstica i de la societat entera, entrés d'una manera especial en aquell designi amorosíssim amb què acomplí la reparació del gènere humà, sinó que duent el connubi més enllà de la primitiva puresa de la institució divina, l'enlairà a ver-tader i "gran" Sagrament de la Llei Nova, confiant-ne la disciplina i la sollicitud a l'Església, Es-posa seva."

I després dels lluminosos paràgrafs referents a la "necessitat i continuïtat del necessari ensenyament sobre la matèria", exposa el Papa el seu propòsit en els següents claríssims termes: "Decidim, doncs, parlar-vos, Venerables Germans, i parlar en vosaltres a tota l'Església de Crist i a tots els homes, de la natura del matrimoni cristià; de la seva dignitat; dels avantatges i beneficis que se'n deriven per la família i la societat humana; de les errors contràries a aquesta part importantíssima de la doctrina evangèlica; dels vicis contraris a la mateixa vida conjugal; i finalment dels remeis adients, seguint en tot les petjades de Lleó XIII, de santa memòria, qui ens precedí, i del qual anostrem i confirmem l'Encíclica *Arcanum* sobre el matrimoni cristià, escrita cinquanta anys enrera, i declarem que, tot exposant un poc més extensament algunes coses segons les condicions i necessitats d'avui dia, no sols no abolim aquella Encíclica, sinó que conserva vigor."

I en el paràgraf següent senta, com a bloc incommovible d'un basament etern, la següent afirmació, que conté en essència tota la doctrina de l'Encíclica: "El Matrimoni no fou instituit ni implantat humanament, sinó divinament; no pels homes, sinó per Déu, Autor mateix de la natura, i ha estat, per Crist Nostre Senyor, restituïdor de la natura, protegit per lleis, confirmat i elevat; per on aquestes lleis no poden dependre del beneplàcit de ningú, ni d'un conveni dels esposos que les contrariés. Tal és la doctrina de les Sagrades Lletres, la tradició constant i universal de l'Església, la definició solemne del Sacre Concili Tridentí, que proclama i confirma amb les mateixes paraules de la Sagrada Escripura, com el nexse indisoluble i perpetu del Matrimoni i la seva unitat i fermesa, provenen de Déu Creador."

* * *

A partir d'aquí, s'obren en l'Encíclica de bat a bat les excluses de les grans aigües de la saviesa Papal, que inunden i fructifiquen tots els camps en què les exposades doctrines floreixen, posant a la humanitat en renovada possessió d'una llum i unes normes que l'han de salvar del cataclisme social al qual estava abocada.

Cal recordar a quins extrems d'aviliment han davallat els costums públics a impuls d'una ideologia proterva i desbridades per una pseudo-moral que arribava a l'enaltiment de les passions més innobles, i àdhuc a declarar la seva satisfacció com a única finalitat de la vida humana.

* * *

Si nostra insignificància ens ho permetés, hom gosaria a insinuar la idea de què aquest grandios monument Papal que és l'Encíclica *Casti Connubii*, fos publicat amb notes explicatives que el posessin a l'abast de totes les intelligències en una magna edició popular universalment repartida; o si tant no, que fos reduïda amb la idea de facilitar la propaganda de les parts més adients de l'Encíclica a les necessitats del poble per a la seva orientació i regeneració.

J. J. C.

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 49. — Quina tara tenen les paraules corrents *creuat*, *creuada*, que s'hagin de canviar per *croat*, *croada*?

Resp. 1. En aquelles conegudes expedicions militars a l'Orient per conquerir la Terra Santa, els soldats voluntaris s'inscrivien prenent la *creu*, que portaven després com a distintiu sobre el pit. D'aquí ve que en totes les llengües, tant els soldats inscrits, com les mateixes expedicions militars portin per nom un derivat de *creu*: en francès de *croix*, *croisé*, *croisade*; en italià de *croce*, *crociato*, *crociata*; en castellà de *cruz*, *cruzado*, *cruzada*; en portuguès igualment de *cruz*, *cruzado*, *cruzada*; i fins en les llengües no romàniques com l'alemany de *Kreuz*, *Kreuzritter*, *Kreuzzug*, i l'anglès de *cross*, *crusader*, *crusade*. De conformitat amb totes les llengües en català també fem de *creu*, *creuat* i *creuada*, i això sol és prou a justificar aquestes paraules corrents.

2. Però és el cas que en català antic en temps de les creuades *creu* era *crou*, derivat més semblant a la paraula llatina original *CRUCE*, d'on davalla el castellà i portuguès *cruz*, l'italià *croce* i el francès *croix*; com també *veu* era *vou* més acostat a *voce*,

d'on vénen el castellà i portuguès *voz*, l'italià *voce* i el francès *voix*. No s'ha explicat encara prou satisfactòriament la raó del canvi de *crou* i *vou* a *creu* i *veu* pel català. Partint de *crou* naturalment els expedicionaris de l'Orient foren nomenats *croats* i les expedicions *croades*, tal com existia *croar*, *croera* i altres derivats de *crou*. Però així com ara tothom té per un arcaisme mort i soterrat *crou*, *croar*, *croera*, etcètera, i diu i dirà *creu*, *creuar*, *creuera*, *creuer*, *encreuar*, *encreuament*, etc., per la mateixa raó *croat* i *croada* són un arcaisme respecte de *creuat* i *creuada*, que no hi ha cap raó de ressuscitar. *Croat* i *croada* ja no ens recorden la *creu*, com *creuat* i *creuada*; i pronunciats, com fem, *cruat*, *cruada* més aviat ens fan pensar en *cru*, tant més que tenim les paraules *recruat* i *recruada* en el sentit de recaiguda.

3. Si es tractés de substituir *cruat* i *cruzada*, castellanismes presos de *cruzado* i *cruzada*, com hi ha també els barbarismes *crusar* i *cruse*, i no tinguéssim *creuat*, *creuada*, *creuar*, *creuament*, hi hauria prou raó de desenterrar paraules fetes sobre la forma *crou*. Però ara no hi ha motiu de sortir del parlar corrent en cap dels derivats de *creu*.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

Bibliografia

"El joven de acción", por el P. Gabriel Palau, de la *Compañía de Jesús*. — Moly & Lasserre (Callao, núm. 575). Secretariado Social, 542. Buenos Aires.

En aquesta nova obra del P. Palau — contra qui res no poden els anys, els treballs, ni les xacres — obra molt afí a *El católico de acción* —, passa el mateix que en el *Kempis*, el qual, obrint-lo a l'atzar, hom sempre dona en el capítol que més li plau, o més falta li fa. I és que tots plauen semblantment i fa falta meditar-los. Per exemple: a la pàgina 192 d'*El joven de acción*, posem els ulls en el següent paràgraf:

"Hoy, en nombre de la libertad, para todos; mañana, invocando la igualdad entre los hombres, el adversario se va imponiendo, hasta convertir al católico en prisionero de sus propias debilidades y concesiones."

Altra prova (pàgina 174):

"Cualquier dificultad es tanto mayor cuanto menor es el impulso de quien pretende superarla."

I encara una altra (pàgina 161):

"Al Sumo Pontífice no se le sigue a medias ni se le regatean generosidades y sacrificios, por costosos que parezcan."

No ens cansàiem de multiplicar cites, amb la seguretat de confirmar amplament la nostra afirmació i complaure els nostres lectors.

Si estigués a la nostra mà aquest primorós llibre, de petit i fort format, però de grandíssima textura espiritual formativa, aniria a mans de tot el jovent catòlic.

El joven de acción completa la trinitat bàsica educativa que, sens dubte, ideà el P. Palau per a la plasmació de les noves gèneres cristianes segons la ment pontifícia i les necessitats dels nous temps.

El joven de acción figura digníssimament i oportuna al costat d'*El católico de acción* i *La mujer de acción católica*, que de tan merescut renom (sobretot el primer) i general estima frueixen arreu del món catòlic.

L'obra està escrita en un castellà noble i correcte, i en un estil adequat a la matèria que tracta. Aquell que el titlla de conceptuós no té prou en compte que tot el llibre és pura substància. Li és connatural. Però, a més, és claríssim.

En una paraula: l'obra última del P. Palau és digna, en tot, de l'insigne jesuïta.

J.

Del món del treball

De la *Rerum Novarum*

Aquest any el món del treball celebrarà, pel mes de maig, el XL aniversari de la publicació d'aquesta famosíssima Encíclica que tan immensos béns ha reportat i reportarà a les classes obreres i a les classes patronals com fins els més allunyats de la fe cristiana confessen i esperen.

Ja han començat els preparatius d'aquesta universal i fausta commemoració.

Estudis extraordinaris sobre les doctrines de l'Encíclica i els seus efectes socials; publicacions i difusions populars del document; curses i conferències per a fixar bé els seus ensenyaments i comentar-los i aplicar-los encertadament; funcions religioses i públiques demostracions de joia en acció de gràcies i general satisfacció per la Carta Magna del treball humà fa quaranta anys promulgada des de les divines altures del Vaticà; pelegrinacions d'obriers d'arreu del món a Roma, per a donar gràcies a l'actual digníssim Successor del gran pare dels obrers Lleó XIII°, autor de l'Encíclica, etc.

La commemoració de la *Rerum Novarum* ha d'ésser obra de tots. Qui més hi sàpiga, que més hi digui.

Els "fiascos" del Sindicat Unic

L'any 1930 ha estat un any fatal per al Sindicat Unic. Les vagues que durant l'any passat ha perdut poden quasi comptar-se per les que ha provocat. Ell, però, no hi ha perdut res. Són els obrers per ell enganyats o coaccionats, els que realment han sofert les derrotes i han pagat els plats trencats.

La major part de les 527 vagues registrades durant l'any citat són obra del Sindicat Unic. Les que han tingut un xic d'èxit no ho deuen al Sindicat Unic, sinó a la raonabilitat de la vaga, a les honrades gestions dels obrers que les emprengueren justificadament.

Algunes d'aquestes, si no reeixiren, el Sindicat Unic en té la culpa.

Estudiïn-se les principals vagues fracassades i vegi's com fou nefasta la intervenció del dit Sindicat i la dels amics dels Soviets de Moscou.

Aquests són els principals culpables de tot i cal vigilar-los molt perquè d'ací endavant constituïran un dels principals elements dels moviments obreristes subversius. No ens faltava res més!

Fets diversos

Les reclamacions de millores que amb lloable persistència fan els obrers ferroviaris, van per bon camí. Si no fos relativament tan precari l'estat de la hisenda pública, de segur que ja estarien ateses.

— El Resident general francès a Tunis ha inaugurat la ciutat obrera composta de 254 cases.

— Han estat clausurats militarment tots els centres dels Sindicats Unics de Catalunya.

Si els tenen de deixar obrir més tard, valdria més no tancar-los...

— S'ha reduït en un 50 per 100 la producció de

diamants a tot el món. És la manera d'encarir-los.

— El govern anglès ha llutit aferrissadament per tal que no passés endavant la nova vaga de les mines de carbó. El plet està en suspens i la situació dels miners és precària.

— Com a protesta contra un nou Reglament de treball que reduirà sensiblement el nombre d'obriers, a Calcuta es declararen en vaga 13.000 filadors.

Conferències de propaganda social

Diumenge darrer el nostre company senyor J. Civera i Sormani, va donar una conferència al teatre Principal d'Almacelles (Lleyda), sobre el tema: "Els problemes plantejats en el món del treball."

A la Presidència hi havia l'alcalde d'Almacelles i la majoria de regidors. Entre el públic hi havia alguns joves catòlics de Lleyda, que es traslladaren a aquella localitat per assistir a la conferència.

El nostre company, que fou molt aplaudit, va rebre moltes demostracions d'afecte i de simpatia dels elements catòlics d'aquelles terres lleidatanes.

A Almacelles hi ha un nucli de catòlics molt selecte que treballa ardidament per la causa de Crist.

El senyor Civera donarà altres conferències de propaganda social a Moyà, Manlleu, Gironella, Berga i Navarces.

Ha estat també invitat a pendre part en una festa solemne que celebrarà la Congregació Mariana de Vich.

Per Sant Ramon de Penyafort

El dia 23 es celebraren les festes de consuetud. A les vuit del matí, el doctor J. M. Llovera, capítular, digué la missa de Comunió dels redactors de CATALUNYA SOCIAL, assistint-hi altres amics i devots del Sant. A les deu i mitja, es cantà el solemne ofici per la Capella de música de la Seu, dirigida pel mestre Sancho Marraco. Tot el dia estigué il·luminada la capella del Sepulcre, que va ésser visitadíssima. A veure si l'any vinent es podrà afegir a aquests cultes alguna funció, per a anar, de mica en mica, restablint l'esplendor secular.

Donatius rebuts:

De J. B.	5 Ptes.
De A. O. L.	25 "
Del M. de B.	5 "
De un comerciant	10 "

Mercès fervoroses, i que Sant Ramon de Penyafort beneixi els donants i llurs famílies.

TEMES DE LA SEMANA

Tres republicans dels que es consideren de més talent i caracteritzats: Marañón, Ayala i Gasset, han dirigit un manifest al país en el qual s'ataca les Institucions burlant-se impudicament de les lleis, de l'estat de guerra, de la prèvia censura. ¿Si aquesta gent, emparada en la seva audàcia, ho pot dir tot, i encara més, per què es queixen contra el Govern?

Per fi ja pot donar-se per segura la celebració de les eleccions el dia primer del pròxim mes de març, a menys que es confirmen els rumors de què els partits extrems, que de tanta consideració oficial gaudien, ho impediran per mitjà de vagues revolucionàries, aldarulls sagnants, etc.

Per cert que els rumors alarmants que fa dies corren i dels quals fins el Govern es queixa, ja deuen ésser els preparatius indispensables per portar a cap *pel·lícules* polítiques. Suposem que En Berenguer tindrà compte amb el programa...

Els partits polítics es preparen per a les eleccions segons el seu estat els aconsella. Els que se les veuen perdudes fatalment, organitzen retirades estratègiques; se n'aniran al Mont-Aventí, és a dir, a reposar uns quants dies, al·legant qualsevol excusa. Els partits que encara conserven l'estructura del passat segle, per més que mòmies, provaran la sort.

La quasi segura abstenció dels socialistes, tan amics del Govern, obeeix a la falta de vots; no volen fer mal paper. Qui en algunes ciutats el podrien fer bo, foren els sindicalistes, però aquests no estan per eleccions.

La supressió dels alcaldes de R. O., de la prèvia censura (mitigada) i de l'estat de guerra no ha convingut, naturalment, als polítics abstencionistes.

Aquests, per a convèncer-se i anar a les eleccions necessiten que el Govern els assegurí les actes que cobegen. I si *non, non*.

Els calendaris que es fan sobre les futures corts són prematurs. No perdem temps comentant-los. El que convé és que el Govern pari fort i, per sobre de tot, assegurí l'ordre públic, amb un xic més de compte que el passat desembre.

Fruit d'aquest sistema que sembla de tira-i-afluija ha estat l'aviament de la política, que manté avilida la pesseta i ha donat lloc a què en una cambra estrangera s'interpellés al seu govern sobre la política espanyola en forma que ens tindria de fer ruboritzar.

* * *

La qüestió religiosa ha produït una segona crisi francesa, amb pocs dies de diferència.

Al fons de les dues crisis no hi ha més que la por dels laicistes francesos a perdre la seva posició despòtica en el terreny de l'ensenyament. Senten que la terra s'enfonsa als seus peus i volen assegurar-la.

El nou ministeri, però, no és pas de combat; els temps no l'admeten.

L'acabament amistós de les sessions de la Taula Rodona ha fet donar un tomb favorable a la política anglo-índia. Ghandi ha estat alliberat i les presons de l'Índia anglesa s'estan buidant ràpidament.

El discurs amb què Ramsay Mac-Donald ha posat

terme al període de la T. R. és ple d'optimisme, que no comparteixen pas encara els caps polítics dels vells partits. No hi ha dubte, però, que l'immens plet de l'Índia va endegat a la seva definitiva solució. Serà una glòria del gran líder obrer.

Un altre esdeveniment remarcable ha estat l'actuació de la S. N. a Ginebra. Les ombres polítiques que la precediren s'han esvaït en part no menyspreable. El malestar econòmic mundial hi ha contribuït de valent. Amb un estat general distint, tal volta no estariem tan tranquils a hores d'ara. Briand ha pogut vanagloriejar-se dels resultats obtinguts en sentit pacifista i en harmònics sentiments internacionals. Ara bé; això no vol dir que sense remoure i modificar en justícia les bases dels Tractats sobre els quals recolza la pau d'Europa, aquesta perdi el seu caràcter d'inestable i perillós.

De totes maneres jutgem convenient publicar el Manifest que redactaren de comú acord els Ministres d'Afers Estrangers d'Alemanya, França, Anglaterra i Itàlia, adoptat per la Comissió d'Estudis de la Unió Europea. És una nota insòlita i la més tranquil·litzadora que ha donat fins ara la S. N. Diu així:

"Durant aquests últims dies hem examinat i discutit tots els problemes que es plantegen als nostres respectius Governos, i hem observat clarament que un dels obstacles per a la reglamentació econòmica, és la falta de confiança en l'esdevenidor, deguda a l'ansia que regna amb respecte a la situació política.

Aquesta ansia ha augmentat a conseqüència de certs rumors procedents de còrcols irresponsables relatius a la possibilitat d'una guerra internacional.

Nosaltres reconeixem que existeixen actualment a Europa dificultats polítiques i que aquestes dificultats han augmentat per la inestabilitat i malestar econòmic que es deu a la crisi general.

El millor que podem fer ara per millorar la situació és no deixar que es posi en dubte la idea de la pau a Europa, i en la nostra qualitat de ministres d'Afers Estrangers o de representants dels Estats europeus, hem de proclamar que estem més que mai disposats a utilitzar el mecanisme de la Societat de Nacions per evitar que es recorri en cap moment a la força."

Aprofiti el **3.er** any
de la clàssica liqui-
dació de camises a preus de ganga

Carrer Gravina, 12
(entre Tallers i Pelai)

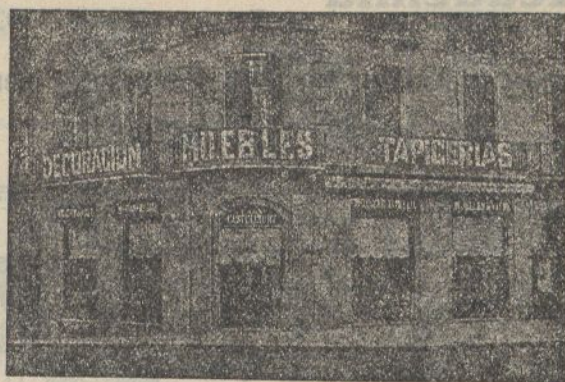
COMPREU

el volum I de

Diccionari Català - Valencià - Balear

920 pàgines en total de text
15.000 articles 240 gravats

És un inventari del tresor de la llengua catalana parlada i escrita, antiga i moderna, amb la correspondència castellana, etimologia i pronúncia figurada de les paraules, autoritats d'escriptors clàssics i moderns, sinònims i folklore abundant. Comprèn les paraules *a - arquivolta*.

PREU DE VENDA*Enquadernat elegantment amb llom de pell**Al comptat 40 ptes.**A terminis de 10 ptes. mensuals. 45 »***Demaneu-lo a****Editorial Balmes, S.A.****Carrer Duran i Bas, 11****MOBLES****DE TOTS ESTILS****VIENA - AMERICANS**

Làmpares - Decoració - Tapisseries
Objectes d'Art - Llits de metall

CASA CASTELLTORT*Exposició i venda: PELAI, 40 i JOVELLANOS, 9**Telèfon núm. 15385**Tallers: SANT MIQUEL, 44 - BARCELONA***FOMENT DE PIETAT**

**Biblioteca
dels Exercicis Espirituals
de Sant Ignasi de Loyola**

**Autor - Text - Directori
Comentari - Explanació**

Ja ha sortit**el volum segon d'aquesta Biblioteca****Exercicis Espirituals de St. Ignasi de Loyola****text original i versió catalana****pel****P. Josep Calveras, S. J.**

Llibre de 300 pàgines amb una fototípia
del retaule de la Santa Cova de Manresa

Preu: 3 Ptes.**ACABA DE SORTIR**

**BIBLIOTECA HISTÒRICA
DE LA BIBLIOTECA BALMES
SERIE II VOLUM II**

**BARONIES DE PINÓS
I MATAPLANA**

*Investigació als seus arxius
per*

JOAN SERRA VILARÓ, Prev.**(LLIBRE PRIMER)**

536 pàgs. 20 ptes.

De la mateixa Biblioteca

Volum I. - Los orígenes de los Ejercicios Espirituales de S. Ignacio de Loyola, pel P. Artur Codina S. J.

XVI - 309 pàgs., 12 ptes.

Volum III. - (En premsa) El priorat de Lladó i les seves filials per Pere Vayreda i Olivas.

Acadèmia

Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Àngel, 38

Telèfons 18953-75303 -- Apartat 782

Comerç : Idiomes : Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

Per a Cavallers, Senyores, Joves i Senyoretes

COTS

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc**Xarop PUIG**

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no podem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que són les més castigades durant l'estació d'hivern.

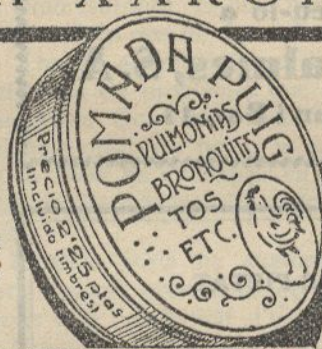
NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

FARMACIA Dr. MASÓ ARUMI
DEL**DOCTOR NADAL**TAN SOLS MEDICAMENTS PURÍSSIMS
ESPECÍFICS DE TOTES PROCEDÈNCIESRambla Canaletes, 1 :: Telèfon 12951
BARCELONA

ATENES A. G. - Provença, 157; Barcelona.

BARCELONA